СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXII. Ч. 289. Джерзи Сити, Н. Дж., пятниця, 12. грудня, 1924. VOL. XXXII. No. 289. Jersey City, N. J., Friday, December 12, 1924. THREE CENTS

Америка обороняє право до воєнних відшкодовань.

ВАШИНГТОН, 10. грудня. — З огляду на те, що кілька європейських урядів піднесло сумніви щодо права Злучених ...жав побирати осібно воєнні відшкодовання від Німеччи- ...американський уряд звернув півурядово увагу сим держа- ...м, що він має до сього право тому, бо він не підписував вер- ...йського договору, на основі котрого алянти побирають ...ї відшкодовання.

Ся чутка вказує на певну суперечку межи Злученими Дер- ...и та аліянтами.

...ЮТЬ РУХ ПРОТИ ЗАКОНА ПРО ДІТОЧУ ПРАЦЮ.

...ЙОРК, 10. грудня. — Товариство кравецьких підпри- ...них стейтів рішило розвести агітацію проти про- ...онити діточу працю по фабриках.

... рішення приняли вже підприємці богато других ...

НЕДУГА ГОМПЕРСА.

...КО, 10. грудня. — Самуель Гомперс, голова Аме- ...федерації Праці, занедужав тут нагло. Лікарі не ...і на його виздоровлення.

..., котрий недавно лиш був вибраний 44-ий раз ... Американської Федерації Праці, приїхав сюди ...іддание уряду новому мексиканському президен- .... Гомперс має 74 роки життя. Він був в юнійнім ...

... БУТЛЕГЕРИ ГРОЗЯТЬ СМЕРТЮ.

... СИТІ, Н. Дж., 10. грудня. — О. Джордж Ф. Бе- ...мо-католицької церкви св. Лаврентія, котрий від- ... роскриттю заговору поліції з бутлеґерами, діс- ...еґерів загрозу смерти. Суд і поліція слідять за ...грози.

...МЕРТЬ ЛЕТУНІВ ВІД КАТАСТРОФИ.

...ЕГО, Каліфорнія, 10. грудня. — Підчас управ ве- ...моторового літака, на котрому сиділо 8 людий, ...сь у машині, і літак упав у море з висоти 1,200 ...

...ьому 5 летунів погибло на місци, а трох віднесло ...ни.

...Р" НЕ БУДЕ БРАТИ УЧАСТИ В ЮНІЙНІМ РУХУ.

...СИНИНГ, Ню Йорк, 10. грудня. — Директор вязниці за- ...е, що Роберт Бриндел, ославлений „цар будівельного ...ійного руху", обіцяв йому не брати на будуче участи в юніях. Він вийде на волю дня 26. грудня.

ПОТВЕРДЖУЮТЬ ЗАСУД КОМУНІСТА.

ЛЕНСИНГ, Мишиген, 10. грудня. — Найвисший суд сього стейту потвердив присуд комуніста Чарлза Рутенберга за нарушенне закона проти синдикалізму.

На суді ходило за те, чи стейтовий закон проти синдикалізму годиться з американською конституцією. Суд признав, що він годиться. Обжалований каже, що він відкличеться до найвисшого суду Злучених Держав.

ЗА ВИБУХ АМУНІЦІЇ НА БЛЕК ТОМ АЙЛЕНДІ.

НЮ ЙОРК, 10. грудня. — Федеральний суд розбирає тут 5 процесів, в яким позовники позивають зелізницю Лігай Велі за повернення високих шкід, які позовники понесли через славний в свій час вибух воєнної амуніції в складах сеї компанії на острові Блек Том коло Джерзи Сіті.

Всі позовники разом домагаються звороту 100,000 дол.

100 ТИСЯЧ НА РОЗСЛІДЖУВАННЄ ТА РОЗГОЛОШУВАННЄ.

ФОРТ ВОРТ. Тексас, 10. грудня.— Нафтярі Злучених Держав визначили 100,000 долярів річно на розголошенне фактів про нафтовий промисел. Ціль сього розголошування повчити публику про всі факти нафтового промислу.

ЗДЕРЖУЄ ПОДРУЖА З КИТАЙЦЕМ.

СИРАКЮЗ, Ню Йорк, 10. грудня. — Міський уряд відмовився дати дозвіл на подружа Китайцеви з білою дівчиною, поки не зробиться вперед розгляду федеральних законів, чи вони на таке дозваляють.

ПАСТОР ХОЧЕ ВІДКЛИКАТИ СВОЇ ЗАПРИСЯЖЕНІ ЗІЗНАННЯ.

МАВНТ ВЕРНОН, Илинойс, 10. грудня. — Лоренс Гайт, методиський проповідник, котрий стає тут зі своєю любовницею панею Світин обжалований за вбийство своєї жени, старався нині в суді ослабити своє власне признанне до вчинку. Він говорив, що признанне не було зроблене при свобідній волі, але під примусом.

ПОКИНУЛИ ДИТИНУ.

НЮ ЙОРК, 10. грудня. — Нюйорська поліція поставила перед суд за викиненне дитини на ласку й неласку судьби панну Гелену Віневську, 17-літну дівчину, матір дитини, та 20-літного Віліема Фровіса.

Дитину найдено кілька днів в коритари одного дому, але поліції вдалося вислідити матір і батька дитини.

ПАЛОМНИЦТВО ДО ГРОБУ ВАРЕҐІНА.

НЕЛСОН, Британська Колумбія, 10. грудня. — В день і в ночи, мимо морозу, снігів і бурі пливуть до гробу духоборського провідника Петра Вареґіна, тисячі московських паломників.

Вареґін абсолютний пан духоборів, погиб від бомби, підложеної його ворогами під вагон поїзду, яким він їхав.

Українські громади і громадяни:
Складайте дар Просвіті у Львові і вписуйтесь в її члени!

ДАРИ І ВКЛАДКИ ПЕРЕСИЛАЙТЕ ЧЕРЕЗ ОБЄДНАННЄ ПО АДРЕСІ:

OBYEDNANYE, 847 N. Franklin St., PHILADELPHIA, PA.

АБО ПРОСТО ДО ПРОСВІТИ НА АДРЕСУ:

PROSVITA, RYNOK 10, LEMBERG, EAST GALICIA, EUROPE.

ЗНОВА ПОЛІЦІЙНА ПАРАДА ДЛЯ ЦАРИЦІ.

Филаделфія, Па., 10. грудня. — Жінка великого князя Кирила, що проголосив себе російським царем приїхала сюди нині з Ню Йорку і місцева поліція ескортувала її до готелю. На стації цілий відділ поліції стеріг „царицю" перед товпою.

КОНКУРЕНЦІЯ ЗІПСУЛА БИЗНЕС КАТОВИ.

Виннипеґ, Канада, 10. грудня. До вішання українського іміґранта Г. Татарнюка, котрого недавно тому засуджено на кару смерти за вибтте тітки, зголосився Артур Елис, зголжуючися зробити свою роботу, як йому заплатять 100 дол. і кошта дороги. Попередні кати робили ту роботу за 250 дол. і кошти дороги.

НЕ МАЮТЬ ГРОШИЙ НА СЛІДСТВА.

Вашинґтон, 10. грудня. —Департамент судівництва каже, що він не має гроша на розслідження бутлеґерських скандалів, з якими получені хабарництва серед поліції в стейті Ню Джерзі.

УКРАЇНСЬКЕ СВЯТО В МІНХЕНІ.

Нам пишуть: Дня 5-го листопада ц. р. влаштувала українська кольонія в Мінхен святоконцерт з нагоди 100-літних народин поета Акова Щоголіва. Свято зачалось молебнем відправленим грецьким архимандритом Андреадісом. Б.консуль Оренчук виголосив опісля опісля вступний реферат про поета а редактор „Мінхер Ауґсбурґер-Абендцайтунґ" Юрінек, в довшій промові зазнайомив присутних з тяжким положенням Українців під сучасну пору. Відтак відбулася концертова частина свята, в котрім крім знаменитого смичкового квартету Бірніґта на першому місці треба згадати дочку поета, княгиню Шаховську Брабант, котра своєю чудовою грою на арфі не мала причинилась до звеличання свята. Саля „Одеону" була виповнена по береги переважно добірною німецькою серед котрого були й члени б. баварського двора.

ПОЛЬСЬКІ „ПАТРІОТИ".

В львівських трамваях і публичних льокалях не рідко можна почути розмови, подібні до тої, про яку з обуренням пише „Слова Польске": В трамваєвому возі їхав якийсь добродій з відомим загально промисловцем М. Добродій витягнув срібну 2-злотову монету, на що завважив п. М. „Це напевно з олова, бо Польща обманула вже нас на золоті і всьому мене також грубо підвели. Най шляк трафить ту Польщу!" Нічого собі патріотизм польських промисловців.

БОРОТЬБА З НЕПИСЬМЕННІСТЮ НА УКРАЇНІ.

Число неписьменних по статистичним даним 1920 р. виносило для всеї України 3.364.670 тепер це число зменшилося до 2.775.000. За 1923-24 шкільний рік научено грамоти 229.329 осіб. Найкраще боротьба з неписьменністю ведеться на Одещині, найгірше на Катеринославщині і Полтавщині. По всій Україні нараховується 7841 шкіл для неграмотних і 417 шкіл для малограмотних. Найбільше, їх на Одещині, найменше на Полтавщині. Забезпечність підручниками в колах для неграмотних становила в містах 80 прц., на селах — 40 — 45 прц.. Скрізь основано товариства допомоги ліквідації неписьменности, але вони працюють слабо. Кошти ліквідації неписьменности складаються з дотацій державного і місцевого буджету, відраховань професіональних організацій, сельбудинків і припадкових приходів, алі кошти не вистарчаючі і це є головною перешкодою в цілій акції ліквідації неписьменности.

НОВА ВАТАГА НА РИСЬКІЙ ГРАНИЦІ.

До Пинська наспіла відомість що на пограничу столпинського повіту появилася нова діверзійна ватага ватага в силі 19. людей, озброені в кріси і ручні гранати. В селі Болотко в остріжському повіті, кинуто нічю 10 м.м. бомбу до стайні станиці кінної поліції. Експльозія знищила будинок, але втрат в людях і конях не було. Тогож дня вистрілом крізь вікно убито селянина Буранського в с. Ульбаровій дубенського пов.

ЩЕ ОДИН ДВОБІЙ.

Ґенерал Шептицький визвав на двобій редактора варшавського „Глосу" Стпічинського за образливу статтю під адресою ґенерала.

[redacted]

ЗАСУД СМЕРТИ НА ТАТАРНЮКА.

„Ти забрав еси людське життє, а тепер мусиш стратити своє власне в заплату за твій злочин. Будеш мати кілька тижнів, щоби приготовитись, і не можу зробити тобі жадної надії, що твій засуд вможе змінитись. Я взиваю тебе, щоб ти приготовивися до вічности. Віддайся під опіку твого духовного дорадника і кермуйся його вказівками, роблячи приготовання, як стрінути свого Сотворителя.

„Вирок суду такий, що тебе заберуть відси до вязниці східного судового дистрикту і там тебе задержать після вимог закона, аж до середи, 25. лютого, 1925 року і між годинами 8 а 10 перед полуднем того дня візьмуть тебе на місце страчення приготоване в нутрі мурів подвіря тої вязниці і там в той час повісять тебе за шию, аж умреш, і нехай Бог буде милостивий твоїй души".

Сими словами суддя Мекдачалд у Винніпеґу, Ман. Канада, засудив на смерть через повішенне Григорія Татарнюка, за убійство своєї тітки, Катарини Симчишин в маю сього року. Татарнюк зрабував від неї пару далярів, а опісля, щоб закрити сліди свого злочину звязав її і запхав її рот шматами, від яких вона задусилася.

Суд присяжних не довго надумувався й знайшов його винуватим душогубства.

Татарнюк не мав свого адвоката, щоб його боронив, лише призначено йому оборону з уряду. Татарнюк а зглядно його родина складно бідні люде, тож не можливо було найняти їм оборонців, які мали на примір сини мілионерів в Шикаго, котрі холоднокровно замордували свого таварища.

Закон говорить, що можна внести петицію, себто прошенне до говернор дженерел ін кавнсил", щоб замінив кару смерти.

Виннипеґські Українці, хотять віднестися з прошенням, щоб засудженому даровано життє.

ЗАМАЛО ҐЕНЕРАЛІВ.

В кругах польського сойму розійшлася поголоска, що в найблищому часі міністерство військових справ предложить проект 60 піднесень в польському ґенеральному корпусі; 35 полковників дістане ґенеральські шліфи.

СТАН ЗАСІВІВ НА УКРАЇНІ

Як спосіщають часописи озими засіви на Україні не показують на добрий врожай. Засіви богато потерпіли від шведської мухи, черви, миший та посухи. В Харківщині богато ланів переорюють і засівають на ново. В Тираспільщині мало мало дуже посіяли, бо посуха не давала.

Загальний стан засіяних озимин поганий.

Англія собі домагається воєнних довгів від аліянтів.

ЛОНДОН, 10. грудня. — Підчас дебати над справою сплати воєнних довгів аліянтами, що почалася нині в палаті послів англійського парляменту, заявив міністер скарбу Черчил, що Англія зажадає від аліянтів, щоби вони платили воєнні довги також і її, коли вони платять їх Злученим Державам.

АРАБИ ВІДКЛИКАЮТЬСЯ ДО ЛІҐИ НАРОДІВ.

РИМ, 10. грудня. — Рада Ліґи Народів рішила приступити до справи Туреччини та мандатових посілостий, передовсім до справи Палестини.

ВЖЕ ГОВОРЯТЬ ЗА ВІДЛОЖЕННЄ ОРУЖНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

ПАРИЖ, 10. грудня. — З огляду на те, що загальні збори Ліґи Народів зберуться аж у червни, межидержавну конференцію про торговлю оружем буде треба відложити аж до осени.

ЩЕ ЛИСТ ЗІНОВЄВА.

ЛОНДОН, 10. грудня. — Джойнсон Гикс, секретар внутрішних справ, заявив у палаті послів у відповідь на одну посольську інтерпеляцію, що уряд уважає лист Зіновєва не підробленим, а справдішним.

Уряд однак відмовився предложити докази на сю заяву, кажучи, що предложенне доказів моглоб загрозити деяким особам. Тому опозиція мусить вибирати тепер, кому вона вірить: урядови Анґлії чи Зіновєви.

НІМЕЧЧИНА БУДУЄ КРУЖЛЯК.

КІЛЬ, Німеччина, 10. грудня. — В місцевих доках докінчується будова першого німецького воєнного повоєнного кружляка. Називається він коротко буквою „А" і мати він буде 6,000 тон.

НОВИЙ НІМЕЦЬКИЙ АМБАСАДОР ДЛЯ АМЕРИКИ.

БЕРЛІН 10. грудня. — Німецький уряд іменував своїм представником в Америці барона Аґо фон Мальцана. Дра Оттона Вільдфельдта відкликано.

ОБЖАЛОВУЮТЬ СИНА БЕРНШТОРФА ЗА ЛИХВУ.

БЕРЛІН, 10. грудня. — Франкфуртська поліція видала приказ арештувати ґрафа Ґітнера Берншторфа, сина колишнього німецького амбасадора в Вашинґтоні, бо він зичив гроші на лихварські проценти.

КАНЦЛЕР МАРКС РІШИВСЯ ЗРЕЗИҐНУВАТИ.

БЕРЛІН, 10. грудня.— Німецький федеральний кабінет, на чолі котрого стоїть канцлер Маркс, рішився подати до димісії.

Причиною уступлення кабінету вислід виборів. На місце кабінету Маркса має прийти коаліційний кабінет.

І НІМЦІ ВИКИДАЮТЬ АМЕРИКАНСЬКИХ МУЗИКАНТІВ.

БЕРЛІН, 10. грудня. —Німецькі музиканти, загрожені в своїм істнуванню американськими та англійськими капелями, які там грають лишень американський „джез", зажадали від уряду прогнання з Німеччини всіх музикантів зі загранниці.

Недавно тому прогнано американських музикантів з Франції.

НЕДУГА ТРОЦЬКОГО.

МОСКВА, 10. грудня. — Воєнний комісар Троцький занедужав на леґені та поїде на полудне лічитися.

Не виключене, що його недуга звязана з виданнем книжки проти більшости комуністичної партії.

СЕРБІЯ ПРОТИ БОЛЬШЕВИЦЬКОГО ПРЕДСТАВНИКА В ВІДНИ.

ВІДЕНЬ. 10. грудня. — Сербський уряд заложив урочистий протест перед австрійським урядом проти приїзду до Відня большевицького представника Иоффе. Сербський уряд називає Иоффе небезпекою для балканського мира.

РОЗВЯЗАЛИ ЗАГАДКУ ПОШЕСТИ В НІМЕЧЧИНІ.

БЕРЛІН, 10. грудня. — Загадка щодо так званої недуги Гафа, від якої послідними часами погибло в Німеччині понад 600 осіб, уже розвязана.

Лікарі переконалися, що ся недуга се затроєння водою, занечищеною аршеником.

РОСІЯ МАЄ ЦАРЯ І ТО НЕ ОДНОГО, А ДВОХ.

ПАРИЖ, 10. грудня. — Тут відбулися організаційні збори так званого „російського національного комітету".

Сей комітет має вже свої відділи в Відни, Берліні, Празі, Парижі й Лондоні. За ним стоять російські назадницькі круги. Комітет проголосив російським царем великого князя Миколу Миколаєвича.

ЕСПАНЦІ ДАЛІ ПРОГРАЮТЬ.

МАДРИД, Еспанія, 10. грудня. — Еспанські війска, що бються проти повставших арабських племен у Африці, далі відступають свої позиції.

Еспанські лінії вже досягнули в своїм відвороті місто Тетуан. Відступаючи Еспанці мстяться люто на повстанцях.

РЕВОЛЮЦІЯ В АЛЬБАНІЇ.

БІЛГОРОД, 10. грудня. — З Альбанії доходять сюди чутки, що там вибухла революція. Альбанський премієр Ноlі мав утечи.

ЛОНДОНСЬКІ МРАКИ.

ЛОНДОН, 10. грудня. — Наслідком страшної мраки завіпено майже зовсім рух на вулицях міста Лондону. Мрака така густа, що прохожі не можуть бачити на 10 кроків перед собою. 12 людий віднесло тяжкі покалічення підчас зударення двох „басів" в мраці.

„SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays, at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
Edited by Editorial Committee.
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 3, 1879.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:		ПЕРЕДПЛАТА:	
[illegible]		Поодинока число три центи.	
[illegible]	$ 7.00	На рік	$ 7.00
[illegible]	$ .75	На пів року	$ 3.75
[illegible]	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Сіті і Заграницею:	
[illegible]	$10.00	На рік	$10.00
[illegible]	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
[illegible]	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.
За оголошення редакція не відповідає.
З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.
Телефон „Свободи": 498 Montgomery. Телефон У. Н. Союза: 1838 Montgomery.
Адреса: "SVOBODA", 83 GRAND STREET, JERSEY CITY, N. J.

Де вони ділися?

У харківській ґазеті „Вісти" появилася недавно стаття про доспіхи освітно-культурної роботи на Україні.

Стаття замітна з того боку, що вона показує доспіхи українізації української школи на Україні.

Стаття доходить до заключення, що українізація шкіл поступає дуже пиняво.

Автор статті пише межи инчим:

„Хиби безумовно є, і на деяких ділянках освітного фронту вони досить значні".

Читач сейчас думає: „Добре починається, коли відразу признається до хиб, і то поважних". Але хотівби він дізнатися про ті хиби щось більше, і ось він читає зараз потім:

„Але не так легко побороти інерцію століть".

Інерція, значить, лінивство. Значить у своїх освітних змаганнях, у своїх заходах коло українізації української школи на Україні большевицький уряд натрафив на головну перешкоду в „інерції", або як се за царів говорилося, в „малорусскої лені".

Однак автор сеї „малорусскої ліни" чомусь довго не розрабляє, але далі пише таке:

„Лихо в тому, що в нас надзвичайно мало українських культурних сил. Українізація — це складний величезний культурний процес, реалізувати який мусить ціле покоління, — вчителів і учнів, наша молодь і наукові сили, літератури, артисти, педаґоґи, художники, аґрономи, лікарі й инші".

Значиться, винувата тут нібито „малорусская лен", відома від століть Москалям і від століть розголошувана московськими шовіністами по світу, але нібито й не вона. Дещо винувата також недостача українських культурних сил. Добре, що хоча трошечки винувата недостача українських культурних сил, бо се зараз дозваляє читачеви спитатися: Чому сих українських не стає?

„Вісти" на се питаннє не відповідають. Чи тому, що всі читачі про се знають, чи тому, що в домі повішеного про смерть не говориться, досить, що вони мовчать. А се власне важне питання. Власне воно роскриває цілу траґедію українського положення під большевицькою окупацією.

Українських культурних сил нема тому, бо й ті українські культурні сили, які були, большевицькі окупанти в своїм московськім шовінізмі перебили, перестріляли, здесяткували, під всякими покришками противреволюційности, петлюрівщини, буржуазности, бандитизму. Большевицькі установи ще й до нині кишать московським духом, ненависним до всего українського, і для них сама українська свідомість вистарчала, щоби людину поставити скоро й без суду під стіну. Нині, коли для ратування сих власне комісарів треба українізації, показується недостача сих культурних сил, котрих понищилося. І ті, котрих руки червоніють від крови українських культурних діячів, тепер собі на голову попіл сиплють, що на Україні нема українських культурних сил.

ЯК ЛЯХИ КАСУЮТЬ УКРАЇНСЬКІ ШКОЛИ В ГАЛИЧИНІ

Львівська українська ґазета Новий Час пише:

Від 1885 р. істнувала в громаді Германовичі, пов. Перемишль, одноклясова народня школа з українською мовою навчання. В сьому 1924-5 шкільному році також почалась правильна наука, але не тривала довго. Найперше забрано учительку Українку і настановлено Польку. Ся, маючи мабудь якісь тайні інструкції, з кінцем вересня школу опустила, не повідомивши про свій крок ані місцевої шкільної ради ані не передавши їй шкільних актів. І взагалі ані Громадська Рада, ані Місцева Шкільна Рада не дістали в тій справі ніякого урядового акту. Членів Місц. Шк. Ради, яка в тій справі явилась у інспектора Фішера, приняв інспектор нечемно; жадних вияснень не дав; а на домагання членів привернення переднього стану, сказав делеґації: „марш". Так трактує представник „влади" громадян.

В тій самій громаді істнує польська приватна школа й туди мала згадана учителька віднести шкільні акти і тим самовільним чином обеднити чи скасувати державну школу з українською мовою навчання. І нині 55 дітий української народности не побирає науки, бо громадяни за ніяку ціну не погодяться на таку ліквідацію своєї віддавна істнуючої школи.6

Другу, такусаму картину дає громада Ляшки Довгі, повіт Ярослав. І в тій громаді від давних лів істнувала 2-клясова школа з українською мовою навчання. На сей рік розписано конкурс на посаду управителя. А що зголосились самі Українці, посади не обсаджено, а противно, школу скасовано тим способом, що за державну признано польську приватну школу і туди відсилається українську дітвору. Делеґати громади були в тій справі і в інспектора в Ярославі, який заявив, що „на польскей земі може биць тилько цольська школа" і відправив делеґатів з нічим. Були і в самій кураторії у Львові, обіцяно „розпатржиць" і той стан триває досі. Діти марнуються, бо батьки порішили за всяку ціну своєї школи боронити.

Так то іде повним розгоном касовання українського державного шкільництва. Видно з того, що польські приватні школи закладається по українських громадах на те, щоби на них перенести всі права українських народніх шкіл.

Робітницько-селянська...

(Від спеціяльного кореспондента „Свободи").

II.

Але ж — скаже скептично настроєний читач, — що на верховинах сов. влади опинилося чимало всякої сволочи, хоч би то були навіть такі червоні сановники, як сам голова III. Інтернаціоналу гершко Апфельбавм Зиновев, про се всякому відому. Та ж не без того, щоб там не було й людей ідеальних Був же наприклад, блаженної памяти Ленін...

Мусимо признати слушність такому скептикови. Ідейність першого предсовнаркома РСФР Ілліча, не вмірала серед його найблизчих учнів. На сторожі ленінської ідейности большевицької в першу чергу стала його вірна дружинонька, „товаріщ" Крупська, і до голосу її досі дослухаються всі, хто хоче свето зберігати заповіт верховного комуністичного ката. Упоравшись, н. пр., з непролетарською московською літературою починаючи від Кантемира і кінчаючи Буніним, і звелівши позвозити всі непролетарські книги на паперові фабрики для переробки їх на папір, се бабило потворне завзялося між инщими до створення **пролетарської моралі**. Тов. Крупська, як повідомляють московські ґазети, тую мораль проповідує, а тки Ліліна, Дункан (відома танцюристка) і Колонтай переводять її в життя.

„Трудами сих комдам в обох столицях в Москві і Ленінграді, уряджено інститут фізичного виховання", котрі звичайно звуться інститутами краси". В програмі сих фізичних установ — танці, ритми, плястика. Вхід вільний. Кождий пролетар має право брати участь в інститутських заняттях, має право, роздягнутись голим запросити, яку хоче Еву на тур „шіми". „Заняття" в інституті краси відбувається під струнну орхестру, учням і педаґоґам подається прохолоджаючі напої" (ще б пак!).

Само собою, справжнього робітника пролетаря на сих „танцюльках" не побачиш. Танцюють і роблять ґімнастику в тих інститутах комуністична молодь, т. з, комсомоли і комсомолки **встроях Адамів і Ев**, — се майбутня комуністична аристократія, що яприйде на зміну теперішнім Зиновевим, Троцьким, Крупським, Ліліним, і т. д.

Що популяризація нової пролетарської моралі не замикається в шістьох стінах вище згаданих інститутів, про се свідчать наприм. дуже популярна в Ленінграді фотоґрафія, на котрій знято один з численних там „атенських вечорів". Учасники вечора дами й кавалери — в поставах вельми легкодушних і яккажуть **без усього**. Адами та Еви до гріхопадіння. А в **центрі покровитель мистецтв, народний комісар (міністер) освіти. А. Лунчарський і творець законів, згаданий уже нами Гойхбарґ**. „Можете собі уявити, — пишуть з Петрограду до закордонних ґазет — сю малпу без костюма! Нічого гидшого й не вигадаєш".

Як наслідок ретельно проповіданої „пролетарської моралі" **в большевицьких столицях процвітають усякі вертепи та игорні доми для комуністичної аристократії**. У лані Каменевої є „близький друг", якийсь розумний Каменев-Розенфельд — один з верховної совітської трійки). В 1921 р. йому першому було дозволено відкити в Москві игорний вертеп під прапором допомоги голодуючим. З приводу сього по Москві стали говорити,: „Що три царі було розпутно (натяк на Распутіна), те при большевиках стало розумним" (натяк на большевицького Разпутіна — Розумного.)

Коли такі милі „заведенія" звертали випадково на себе увагу некомуністичного пролетаріяту і набирали небажаного для ком-вляди розголосу, тоді інсценував се звичайно судовий процес „о прітонах розврата". Така комедія відбувалася недавно в Петрограді. Заздалегідь ще до самого процесу, петроградські ґазети писали, що ся справа зробиться показательной" і загрожували всім учасникам процесу тяжкою карою. А між ними було чималож визначних і відповідальних комуністів навіть сам Йосип Оршер (Оль Д'Ор), краса й гордість червоної журналістики і **ітишний друг самого голово III Інтернаціоналу**. Але справу провадилося при зачинених дверях, а закінчилося легкою карою лише для двох бандурш і двох зводниць, а решту було виправданих. На населенню Петрограду се зробило вражінне великої несподіванки, хоч городяне Зиновевої столиці вже давно одвикли дивуватись. Понеже нама нічого таємного, що не сталоб явним, цікаві люди скоро довідалися, що такий вердикт суд мусів винести, **бо сі кубла розпусти були основаною компанією на паях і що між пайщиками були великі достойники совітського Петрограду**.

Верховна комуністична Камарілля, що таким ніби лихом дихає на буржуазію,. її житте її звички, переняла від тієї тієї буржуазії всі найгидші сторони її режиму. Трохи не кождий большевицький достойник (з них же перший Зеновев) **за прикладом найрозпутніших з царських можновладців, має по кілька любовниць з артисток, а кожда достойниця з червоного Олімпу — по кілька любовників з артистів** Одно слово — все, як у всіх „порядних" буржуазних домах. Всякі балі, вечірки червоного бомонду уряджується **з міліярдерською пишністю**, і совітські дами одна перед одною вражають гостей коштовністю своїх убрань, — **на ціну кождого з тих убрань можна цілий рік годувати голодне село** або збудувати фабрику на кілька тисяч безробітних. Спитайте закордонних книгарів, які книжки й часописи вони найбільше експортують до совітських республик, і дістанете відповідь: **модні журнали**.

З їдою, кажуть надходить і апетит. Совітський бомонд уже починає пудитися в тісних межах комуністичного Содому й Гомори, й в уявленні та в снах новітньої московської аристократії, особливо, в уяві, ком-дам малюються розкоші й пишнота великих західно европейських центрів, Лондону, Парижу, то що. Пошесть визнань СССР західними державами це більш розпалює тую паскудну уяву і на совітськім олімпі, як пишуть ґазети в даний мент відбувається очайдушна боротьба за посади, н. пр. у париськім посольстві. „Париж крутить голови всім, особливо совітським дамам. **Всі жони, удержанки, любовниці, „подруги", метреси і т. зв. „секретарші" просто таки снять Парижем, париськими модами, париським товариством.** Всім кортить і людей побачити і себе показати".

Коли до всього сего та додати ще, що кождий з більших і менших комуністичних сановників **уже давно забезпечив себе й богато міліонову квоту по европейських, чи американських банкнотах. на випадок** скінчення прекрасних днів „рабоче крестянскаго" Аранжуеца (Зиновев, нпр. тільки в Швайцарії має 11 міл. шв. франків, а Троцький лише в Бразилії 75 міль. мільор.) — коли взяти все те на увагу, та бачимо, що вожді „проклятием заклейменного всего міра голодних і рабов **зробили з російської революції чудесний бизнес**. Що народня помста? народний робітницький селянський гнів і кара за ощуканство?... **Плювать вони хотять на народ на пролетаріят і на всякий його гнів та помсту!** Як прийде час розплати, то їх уже не буде на місці, — хіба не на те вони спорудили такий чудовий розвідочний апарат з „ленінських дурашків" та всякого злочинного елементу, щоб заздалегідь як тільки запахне небезпекою вшитись „за предели досягаемости". Будуть собі на всіх Европах ситенько й спокійненько поживати на народну крівавицю, а їхній злочин покутувати муть у першу чергу їх прибічники, а в другу часом люди Богови винні.

На сьому місці закінчимо поки що. Колиб треба було розповісти докладно про те, як живе й працює совітська влада на користь робітництва й селянства, то довелося б писати без краю. Гадаємо, що й наведених фактів, хоч вони є капля **в морі всеросійського комуністичного паскудства**, досить для характеристики робітницько-селянської влади". Тішимо себе надією, що американські всякі „вісти", котрі стоять на сторожі робітництва й селянства всього світу, охоче передрукують сі, занотовані нами приклади новітцого пролетарського побиту в „назиданіе" пролетарям усіх країн.

Отже най живе третій інтернаціонал і його вожді з Москви що приклядають людству „нові шляхи і творять ,нове' житте, таке відмінне від гнилого буржуазного життя!..

М. Д.

МІТИНҐИ ВІДДІЛІВ У.Н.СОЮЗА

ЕЛИЗАБЕТ, Н. ДЖ. Повідомляється членів Тов. Зап. Січи, від. 234, що мітинґ відбудеться в пятницю, 12-го грудня, о год. 7.30 вечір, в гали Лютвина. Всіх членів проситься прибути на цей мітинґ, вирівнати свої довги. Буде роздача канлендарів. — Ст. Федірко, предс.; Ю. Гвіздь, секр.

ЕЛИЗАБЕТ, Н. ДЖ. Бр. св. Арх. Михаїла, від. 142, повідомляє всіх своїх членів, що річний мітинґ відбудеся в суботу, 13. грудня, о годині 7. вечером, в галі засідань при Лівінґстон ул. як звичайно. На порядку дня річні справоздання всего уряду, вибір нового уряду, роздача календарів, за котрий кождий член має зложити 30 ц. за примірник і много инших важних справ. Проситься всіх членів, щоби старались припровадити нових кандидатів в члени братства і У. Н. Союза, бо тепер як раз нагода вступити, бо приймаєсь без вступної оплати. Всі члени мають обовязково вирівнати всі свої довги, щоби таких не перетягати на другий рік. Неявившийся урядник або член підлягає карі після статута. — Андрій Поливчак, Ацко Лещак, Петро Остапчук.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Отсим подається до відома членам Тов. Вільність в Америці, від. 172, що річні збори відбудуться 13. грудня, в Укр. Нар. Домі під ч. 217-19 E. 6th St., точно о годині 7. 30 вечером. Буде справозданне контрольної комісії і фінансове за цілий рік і вибір нового уряду на рік 1925. Взивається всіх членів, щоб прибули як один, бо є богато важних справ до полагодження. Кождий член повинен приєднати нових членів до Тов. і до У. Н. Союза. — Тимко Мілещук, предс.; М. Боднар, фін. секр.; Наумко Медвідь, рек. секр.; Е. Гузар, касієр.

РОВЕЙ, Н. ДЖ. Укр. Тов. Згода, від. 294, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що річні збори відбудуться дня 14. грудня в неділю о 3. год. пополудни, в церковній гали на Ґренд Стр., Ровей. На порядку нарад буде справозданне урядників і контрольної комісії за цілий рік, і вибір нового уряду на рік 1925. На мітинґу будесь принимати нових членів без вступного до товариства і до У. Н. Союза. Неявившийся член заплатить 50 ц. кари, а уярдник $1.00. — Н. Моссора, предс.; А. Нагребецький, секр.

ТЕЙЛОР, ПА. Тов. Вільна Україна, від. 187, повідомляє, що річний мітинг відбудесь о 3-ій годині пополудни в неділю, 14. грудня, в гали У. Р. Громади під ч. 617 Union St., Taylor, Pa. Кождого члена обовязком є прибути на мітинґ і вирівнати свій довг та причинитись своєю радою для добра Товариства і У. Н. Союза. Неявившийся член заплатить кари $1.00, а урядник $2.00. — Михаїл Лукіян, предс.; Іван Чупрун, секр.

БОРНСАЙД, Шікаґо, Ілл. Бр. св. Петра і Павла, від. 165, повідомляє членів, що річний мітинг відбудеся 15. грудня в гали І. Подгурник Іст 93 Ст., точно о годині 7-ій вечер. Проситься членів, щоби явились на той мітинґ, бо буде справозданне касове з цілого року і буде вибір нового уряду на рік 1925. На мітингу будеся приймати нових членів як до братства так і до У. Н. Союза без вступного. Неявившийся член на мітинґ заплатить кару $1.00, а урядник $2.00. Довгуючі члени мають вирівнати свої залеглости, бо в противнім разі будуть виключені з братства і з Союза. — А. Демкович, предс.; М. Гбур, кас.; С. Коцоловський, секр.

ЛАКАВАНА, Н. Й. Бр. Пресв. Богородиці, від. 149, повідомляє, що річний мітинґ відбудесь о 4. годині попол. в неділю, 14. грудня, в гали П. І. Цвайкус, 616 Ingham St., Lackawanna. Буде справозданне касове і вибір нового уряду уряду. проситься членів вирівнати свій довг, щоб не перетягати довгів на рік 1925. Неявившийся член заплатить кари 50 ц., а урядник $1.00. — Ст. Куліковський, предс.; Онуфрій Стецків, секр.

І ЗАПЛАКАЛА ОСІНЬ...

І заплакала Осінь над лугом:
„Розлучили мене з моїм другом,
сне сонце за хмари сховали,
Пестрі цвіти скосили, стоптали,
Розірвали шовкове намисто,
Застелили поля зжовклим листом".

І заплакала Осень під тином:
„Я нещасна тепер сиротина!
Мої шати пожовкли-повяли,
Мої коси вітри обірвали,
Оповив мене смуток імлою,
І глузує собі наді мною".

Так жалілася Осінь-небога
Обікрадена, сіра, убога;
Там де гнуться берези плакучі,
Свої думи снувала пекучі.
Сльози-роси полилися зрідка
І заплакала Осінь-сирітка.

Пожалів її Вітер крилатий,
Став по світі широкім літати,
Збирав довгі нитки золотії,
Що їх пряли янголи святії,
Як сиділи вкруг Божого трону —
І для Осени виткав заслону.

Вийдіть в поле, як листє пожовкне,
Як в діброві пташина замовкне:
Вітер дує собі, подуває,
Все новії нитки навіває —
В низу злото, в горі далеч синя
І всміхається Осінь1княгиня.

Роман Завадович.

СИРОТА.

Полишила мене мати
Сиротою —
Я іду у світ блукати,
Серця людського шукати,
Що відчулоб біль зі мною.

А зі мною в світ незнаний,
Небезпечний,
Вдітий в одяг зоретканий,
Провідник іде коханий
Мій єдиний друг сердечний.

Він учителем і батьком
Є для мене —
Він потішить, попестує,
Він порадить, поратує,
Як колись ти, моя нене!

По дорогах кремінистих
В ночі тьмяні
Моїх дум і вчинків чистих
Мольб і молитов огнистих,
Він повірник мій коханий.

І ідемо ми обоє
Без устанку —
І дійдемо таки в бою
З супротивною судьбою
До поранного свитанку.

Р. З.

ВАЖНЕ ДЛЯ ВП. ПП. СЕКРЕТАРІВ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗА.

Сим повідомляється Вп. ПП. Сек... тарів відділів У. Н. Союза, що ви... ка календарів на рік 1925 для чл... У. Н. Союза вже розпочалась ... вже вислано календарі на адре... секретарів для слідуючих від...

Від.: 25, 30, 33, 34, 36, 53... 74, 76, 82, 133, 145, 155, 156, ... 195, 198, 207, 216, 222, 238, ... 252, 253, 258, 267, 276, 280, ... 306, 320, 324, 344, 357, 367 (2 ...

Повисше вимінені посилк... висланi почтою дня 10. грудн... би з висше згаданих відділів ... з якоїсь причини посилки ... від дня вислання календа... повідомить Адмін. „Свобод...

ЗЛОЩАСНІ ПЛЯМИ НА СОНЦІ.

На думку славнозвісного астронома Муко, плями на сонці впливають сильно на цілі народи.. Тепер цей астроном каже, що в звязи з плямами на сонці вже в 1928 знову на світі розгориться страшна війна, настане дуже критична доба для людства. Цей астроном із Брукселі вже 1910 р. перестерігав европейські влади, що доба 1914—1918 рр. буде для цілого світа дуже нещасливою. Цей учений каже, що плями на сонці впливають і на нервовий устрій людей. Люде підчас плям на сонці стаються дуже вразливими, їх душевний стан веде до спорів між поодинокими приятелями, а опісля й до воєн. Муко пояснює це тим, що сонце взагалі управильнює всі кліматичні появи. На людський орґанізм впливає електрична сила сонця. Від 1860 р. сонце було в згоді зі світовим миром, а найбільші твори людського духа походять із доби, коли не було плям на сонці. Противно війни вибухали тоді, являлись плями на сонці. Соняшні плями зачнуть виступати 1925 р., тому астроном остерігає світ перед новою війною. Муко предбачив за останніх 22 роки кожний землетрус.

ЛІКАРІ ОБНИЖУЮТЬ ГОНОРАРІ.

Варшавська лікарська палата підняла ініціятиву обниження лікарських гонорарів, на яких висоту нарікають пацієнти.

БРУКЛИН, Н. Й.

ПОВІДОМЛЕННЄ.

Українське Товариство Рідна Хата в Бруклині, Н. Й., повідомляє всіх членів і членкинь, рівнож громадян і громадянок, що РІЧНІ ЗБОРИ відбудуться у неділю, дня 14. грудня 1924, о годині 1-ій пополудни в гали під ч. 66 Норт 7. улиця. Хто з громадян ще не став в ряди одної великої громади, хай прийде на річні збори. Буде обговорено купно дому і вибір нового уряду на рік 1925-тий.

Екзекутива У. Т. Р. Хати.

ПРОДАМ ҐРОСЕРНЮ І БУЧЕРНЮ

в добрім положенню межи Американцями та Українцями, 3,500 до 4.000 місячного обороту, добра нагода для доброго Українця, що єсть обзнакомлений в бизнесі. Причина продажи вступ до іншого бизнесу.

Голоситись до властителя:

ТЕОДОР ГЛИВА,

1204 PENN AVE., JEANNETTE, PA. 289-93

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ.

ПОШУКУЮ старшої віком дівчини або вдови до заряду дому, вдова може бути і з одною дитиною. Я маю два склепи і три фамілійний дім. Інтересованих прошу голоситися на адресу. **JOSEPH BOGUSH, P. O. Iselin, N. J.** 289-91

Українсько-англійські МАШИНКИ ДО ПИСАННЯ від $10 в гору. Продаємо за готівку і на сплати. Потреба Вам машинки? Купуйте у своїх. Зайдіть або пишіть: **SICHOWY BAZAR, 34 E. 7th St., New York.** 285190

АДРЕСА
українського православного священика **Д-ра МИКОЛИ КОПАЧУКА** є ось яка:
111 Littleton Avenue, Newark, N. J. 288,9,94

НА ПРОДАЖ бучерня і ґросерня, добрий бизнес, рент $40.00, ліс. Мушу продати за малу ціну, бо маю другий такий бизнес. Голоситися під ч. **300 LOG AVE., HILLSIDE, N. J.** 288-89

ПОШУКУЮ БОРТУ в українській фамілії в Ню Йорку або в Бруклині. Писати на адресу: 288-89
P. GONCHAR,
81 Grand St., Box 228, Brooklyn, N. Y.

ПОШУКУЮ старшої женщини, котра не може собі на утримання заробити. Яне маю дітій тілько є нас двоє, маю свою хату і своєї кавалок землі і я хотів би таку женщину, щоби була разом з моєю женою коло хати, щоби мали обі розривку. Удержанне я дам такій женщині. Прошу голоситись листовно на адресу: **Онофер Романко, P. O. Box 6, Coatesville, Pa.** 289

НА ПРОДАЖ БУЧЕРНЯ або прийму спільника, інтерес добрий в українсько-польській дільниці. Голоситися під ч. **614 BROADWAY pir Wallabout St., Brooklyn, N. Y.** 288-90

ПОЗІР! ДОБРА НАГОДА!
Українська Спілка пошукує здібних людий до заняття в торговли маслом, сиром, яйцями і курми. Платня після угоди. Першеньство мають лише ті, котрі можуть вступити до спілки. **Петро Левицький і Спілка, 229 Callowhill St., Philadelphia, Pa.** 281—

ЕКСТРА!
З важної причини спродається пекарня з будинками, дуже добра нагода для нашого чоловіка, бо на 1,600 українських родин нема української пекарні. Готівки потреба $6.000 Голоситись до: **А. ФИЛИПЧУК, 204 S. Wilbur Ave., Syracuse, N. Y.**

ФАРМА, 50 акрова, котра мусить бути спродана в короткости за низьку ціну, з того 20 акрів грубого ліса, будинки дуже добрі, дім на 8 кімнат, 3 корови, 2 коні, безрога, індики, гуси і кури, весь збір з поля, машинерія, сад, меблі; миля до міста фабричного. Все за $3.200, вплати $1.500. Голоситись вечером. **PAUL KUTYNSKY, 263 Ave. B, bet. 15—16 St., 3 floor, New York, N. Y.** 288-91

ПОЗІР! ЧИТАЙТЕ УВАЖНО!
Єсли хто з Українців має охоту заложити який бизнес, а не знає як взятися, або єсли хтось має який бизнес, а не може конкурувати зі своїм конкурентом, пишіть до нас, а ми вам радо поможемо і дамо вказівки. Також єсли хтось хоче вступити до нашої спілки і стати спільником у нашій спілці, пишіть або приходіть на адресу: **Петро Левицький і Спілка, 229 Callowhill St., Philadelphia, Pa.** 281—

ХОРИМ І ЗДОРОВИМ ДО ВІДОМА.

Двайцяте століттє — час надзвичайних винаходів.

Людська думка піднялася до небувалої висоти, прошибнула землю і глубини моря і опанувала воздух. Людський розум стараесь вирозуміти і опанувати все, що нас окружає.

Тисячні роди всяких машин і інструментів, порушуваних силою пари і електрики — служать чоловікови в його праці і для його вигоди.

Зелізниці, автомобілі, всякі фабричні машинерії, телеграфи, телефони, підводні лодки, аероплями і воздушні кораблі — се цілком недавні винаходи послідних кількох десяток літ.

І так людський дух — ґеній безнастанно поборює всякі перепони і йде безпреривно до чимраз більшого поступу в своїх стремліннях до удосконалення.

Також на полю пізнання себе самих — люди нинішних часів поступили дуже вперед.

Сто років тому взад — а нині — яка величезна ріжниця під сим зглядом!

А навіть в ще не дуже то давних часах — погляд людський дотично питання — від чого зависить життє і здоровле чоловіка — був дуже мрачний і неясний.

Се були часи пересудів, забобонів всіляких і знахорів.

Нинішна наука вже знає, що чоловік, як частина природи — підлягає всім конечним законам і незміненим правилам природи.

Давнійше — коли чоловік захорував — сейчас без розпізнання дійсної причини хороби — годували його цілими гарнцами ріжних лікарств і медицин, що найсильнійшого коня звалилиб з ніг — кололи тіло шпильками та різали ножами.

Найновійша поступова наука в першій мірі старається при всякій хоробі пізнати її остаточну причину — іменно, длячого хороба повстала і мусіла повстати.

І так приміром поступова наука не вдоволяєсь тим, що у сухітника винайдено сухітничі бацилі.

Істнованне сухітничих бацилів у сухітника є фактом — а не причиною хороби.

В порозумінню поступової науки причина сухіт лежить в таких хоробливих і неприродних змінах і функціях організму хорого чоловіка, які самі собою спричинюють що сухітничі бацилі можуть витворюватися і витворюються.

Тому, щоби сухітника привести назад до здоровля, нова наука не тільки поборює бацилі, які вже є — але головно приводить організм хорого чоловіка до правильного ділання та підносить його життеву силу і відпорність, так, що сухітничі бацилі не можуть більше творитися і чоловік стає вільний від тяжкої хороби.

Нова поступова наука не уживає ні ножа, ні перестарілих, традіційних медицин — але хоробу чоловіка — по розпізнанню її остаточної причини, усуває природними методами скріплення і піднесення життевої сили, які вже стільки блага і спасення принесли собою людям в їх слабостях і терпіннях.

Тому в теперішних часах поступу і науки — ніякий хорий чоловік не повинен попадати в зневіру.

Навіть найтяще хорий чоловік — по розпізнанню дійсної причини його хороби і при стосованню природних метод — має можність відзискати назад своє здоровле.

В сім році зістав винайдений новий інструмент NEUROCALOMETER (Нюрокаламетер) що має неоцінене значінне для всіх хорих людей.

Неначе чудесне око — сей інструмент прогляне у всі части людського тіла, та з великою чутливостю і докладностю виказує зміни, які зайшли в організмі хорого чоловіка — тим самим виявляє, де є причина хороби.

Ніяка слабість перед сим інструментом не скриесь і не затаїться.

Кождий хорий — по приложенню сего інструменту до його тіла — власними очима буде бачити жерело і причину своєї хороби.

Офіс дра О. Мілера: 49 E. 7th St. в Ню Йорку набув значним накладом і коштом сей спасенний інструмент — для вигоди і потреб хорих людей.

Ті всі, що запали на здоровлю, без ріжниці, чи їх хороба довго чи коротко треває — нехай будуть доброї думки.

З найтяжшої хороби можна назад прийти до здоровля — коли є добре розпізнана дійсна причина слабости.

А місце і причину Вашої слабости покаже найточнійше чудесний інструмент Нюрокаламетер.

Заходіть до офісу враз з Вашими кревними і знакомими — нехай они також мають переконанне власними очима.

Офіс отвертий кождого дня від години 9-тої рано до 8-мої вечером. В неділі і свята від 10-тої рано до 1-шої пополудни.

На всякі письменні запити -- відповідь відворотною почтою.

Dr. JOSEPH MILLER, D. C., Ph. C. 49 EAST 7th STREET, NEW YORK, N. Y.

Я користала з Ваших рад і вказівок в моїй недузі з найліпшим результатом.

Моя недуга тревала довший час і обявлялася в сильних болях голови, нервовости і загальнім обезсиленню на цілім тілі.

За кілька неділь Вашого старанного догляду — всі обяви моєї хороби зникли зовсім. Чуюся тепер дуже добре, інакшими очима дивлюся на світ, бо позбулася сих пригноблюючих вражінь, які переживають всі хорі люде.

Mrs. HELEN KACHARABA

165 E. 96 St., New York City.

З правдивим вдоволеннем сповняю мій обовязок супроти Вас, пане доктор, щоб Вам подякувати за Ваші старання і опіку в моїй слабости.

Ваша знаменита метода вже по місяцю привернула мене до здоровля, на якім я через довгий час западала.

Мій жолудок ділає вже добре, болі голови, коленне в крижах і в грудях уступили і не відчуваю в середині більше ніяких болів і троблів, які мені передше так дуже докучали.

Дуже хотіла-бим, щоб і инші женщини, котрі так терплять, як я терпіла—довідалися про Ваші успішні способи, тому можете оголосити сей мій лист, коли схочете.

Поздоровляю Вас зичливо

Mrs. Catherine Kraczkowska

26 Canal St., Jersey City, N. J.

З приятностю стверджую Вам в сій дорозі про знаменитий успіх, який Ви осягнули в застосованню Ваших метод зглядом мого синка Василя Балутянського.

В протягу місяця уживання Ваших природних способів (adjustments), скорчення і набренілости в коліні, через які мій син лиш з трудностю ходив — вже зійшли так, що хлопець може вже ходити свобідно і нормально.

Бажаю Вам найкращих успіхів в Вашій пожиточній праці.

Mr. N. BALATIANSKI

152 Hopkins Avenue,

Jersey City, N. J.

СЛОВА ПРИЗНАННЯ

Від довшого часу в моїм домі завівся правдивий шпиталь — доктори і лікарства не переводилися, а найгірше, що те все не помагало.

По упадку з руштовання я стало западав на здоровлю: біль в крижах і жолудкові недомагання дуже мені докучали.

Моя жена Анна рівнож терпіла від довшого часу на всякі жіночі недомагання, а в додатку до цілої біди — наш син Василь підпадав дуже легко перестудженням, кашляв постійно і марнів раптовно.

Довідавщися про Вас — ми всі трое піддалися Вашим природним способам (adjustments), наше здоровле почало дуже скоро поправлятися і сегодня Богу дякувати — я і жена і дитина чуемося цілком здорові

В імени моеї жени і сина також в своїм власнім імени — складаю Вам велику подяку за все добре, що Ви для нас учинили.

Остаю з правдивим поважаннем

Mr. JOHN BOYCHUK

298 Union Avenue, Irvington, N. J.

Дуже гарно і щиро Вам дякую, пане доктор, що при Вашім догляді і опіці я знов стала здорова, як давнійше.

Застосовуючи Ваші природні методи через 27 днів — я позбулася неприемних плямочок, які зчаста виступали на моїм лицю і з них не осталo вже найменшого сліду.

Вам жичлива

Miss ANNA STAYKA

152 Hopkins Avenue,

Jersey City, N. J.

Посилаю Вам фотографію мого синка Беня Соколовского, який через місяць оставав в Вашій опіці і дякую Вам щиро за велику прислугу, яку Ви мені оказали, бо моя дитина вже зовсім виздоровіла завдяки Вашій методі і старанности.

Запаленне мігдалків вже уступило, хлопець має повний і свобідний віддих і не храпле підчас сну глухо і глибоко, як передше, що прикро було слухати.

Також хлопчина відзискав давний добрий апетит і не терпить затвердження.

Враз з женою дякуемо Вам сердечно.

Mr. STEVE SOKOLOWSKI

83 Hester St., New York City.

Я Вам дякую, пане доктор — за оказану мені поміч в моїй жіночій недузі.

Всім знакомим хорим жінкам Вас поручаю і мушу Вам сказати, що ті мої знакомі, що користали з Вашої знаменитої методи — є рівнож дуже вдоволені.

Виджу, що Ваші природні способи (adjustments) опираються на самій головній життевій силі у чоловіка, бо не приписуете ані лікарств ані операцій.

Се найліпший спосіб поборювання і усування всякої хороби і найпевнійше веде до здоровля.

Остає з поважаннем

Mrs. TATIANA SHCHERBENA

635 E. 138 Street,

New York City.

Не маю для Вас слів подяки — пане доктор — за ту велику поміч, яку Ви дали мому синови, Петрови.

Як грім з неба —впала на хлопця тяжка слабість.

Тратив з дня на день притомність і розсудок, якийсь дивний страх огортав його перед усім, в ночи зривався, кричав і плакав без причини.

Доктори казали віддати хлопця до шпиталю під обсервацію.

В правдивій розпуці я не знала, що робити — аж на рекомендацію доброї сусідки п. Татіяни Щербена прийшла з хлопцем до Вас.

Мушу признати, що Ваша природна метода є прямо задивляюча, бо хлопець по несповна місячнім уживанню Ваших способів (Adjustments) прийшов зовсім до давного здоровля.

Маю найбільше довіре до Вас і до Вашої цілющої методи і всім знакомим буду Вас поручати.

Вам дуже вдячна

Mrs. N. AUDIEWICH,

631 E. 128th St., New York City.

Я хорував тяжко від 4 літ тому, коли прочитав про Вас в газеті — сейчас вибрався до Вас, до Ню Йорку, бо здоровле чоловікови милійше над усе инше.

І не жалую сего, бо вже в протягу тижня мого побуту в Ню Йорку під Вашою опікою мое сильне коленне в грудях і кашель уступили, віддих став свобіднійший та прийшов знов апетит до їдження, так що за сих кілька днів прибуло мені при моїй марноті — 6 фунтів ваги.

Вірю в Вашу методу, як в найліпший спосіб; що привертає хорому чоловікови назад здоровле і силу.

Мушу вертати скоро в Пенсилвенію, бо моя праця сего вимагає і я дуже вдоволений вже тим добрим результатом, що осягнув за сих кілька днів під Вашим доглядом. — Маю Вас все в вдячній памяти.

Mr. JOHN MAZUR

Armroed, Pa.

R. D. 8. Copiay, Pa.

Прикре і тяжке життя кождої женщини, що недомагає на здоровлю. Я се досвідчила і знаю найліпше.

Сильні болі голови і жолудкові довели мене до такого душевного розстрою, що світ мені був немилий.

Я шукала ради і помочі всюди, але надаремно.

Доперва Ваші природні способи мені помогли і принесли поміч.

Моя слабість тяглася від ряду літ, тож я сама не сподівалася, що зможу відзискати своє здоровле в короткім часі, як се сталося — бо вже в протягу 3 місяців.

Я Вам дуже щиро і красно дякую за Вашу опіку і за Ваші спасенні вказівки.

Вас буду всім поручати, бо Ви на се заслугуете.

Mrs. MARY GERDICH

103 Allen Street,

New York City.

Сердечну вдячність маю до Вас, пане доктор — за Вашу велику прислугу мені.

Від довгого часу я терпіла на ніс — безнастанно протікала товста теч. Лікарі приказали оперувати — однак і по операції нішо не поліпшилось.

Я вже мав піддатися другій операції, бо доктори не давали иншої ради — аж добрий мій приятель Джим Палета оповів мені про Вас.

Завдяки Вашим природним способам (adjustments) мені вже по пяти відвидинах у вас мені перестало ропити в носі а тепер чуюся зовсім здоров і маю вже свобідний і чистий віддих.

Також нога, з якої від удару кольбою карабіна, все протікала рола — вже загоїлася і приходить до давної сили.

Щиро Вам вдячний

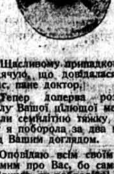
Mr. ALEX SHAHAN

540 E. 9 St., New York City.

7 останніх років були дуже тяжкі в моїм життю.

Через сі літа я терпіла на неуступчиві болі голови. Ні ходити, ні спати, ні їсти, бо крім болів голови — жолудок справляв мені також богато терпіння.

Скільки ріжних докторів я радилася і скільки ріжних лікарств спожила — сего вже сама не знаю. І все надаремно.

Щасливому припадкови завдячую, що довідалася про Вас, пане доктор.

Тепер доперва розумію силу Вашої цілющої методи, коли семилітню тяжку хоробу я поборола за два місяці під Вашим доглядом.

Оповідаю всім своїм знакомим про Вас, бо сама досвідчила, як добродійні є Ваші способи (adjustments) для хорих людий.

Mrs. FRANCES SOBOL

9 Allen St., New York City.

За порадою моеї доброї товаришки п. Анни Бойчук, я удалася до Вас, пане доктор.

Ніколи передше не булабим вірила, що є на світі такі природні способи, при помочі котрих схорований чоловік чи женщина можуть відзискати своє здоровле і силу без медицин і операцій.

Я мала коленне в крижах з обох сторін, також болюче коленне в околиці жолудка, яке мене мучило від кількох літ а притім я сильно терпіла в припадках, женщинам властивих.

Операція, якій я піддалася не принесла мені ніякої полекші і я попала в цілковиту зневіру.

Рада доброї товаришки привела мене до Вас і по 40 днях стосовання Ваших природних способів — я чуюся нині зовсім здорова та з приємностю сповняю всі свої домові праці.

Всім хорим жінкам буду Вас поручати.

Miss PARASKEVA LEGEZA

298 Union Avenue,

Irvington, N. J.

Перед виїздом в контри хочу Вам виповісти слова моеї подяки за Вашу опіку, котрій завдячую відзисканне мого здоровля.

Від двох послідних років стан мого здоровля був грізний. Безнастанні болі голови, жолудкові неправильности, часті воміти, коленне в крижах, ослабленне ніг — мучили мене страшно.

Сей стан хороби допровадив мене до такої нервовости, що я жив неначе в пів сні, зовсім прибитий і приголомшений.

Про Вас я довідався з газети.

Вашим радам і вказівкам завдячую, що моя хороба уступила цілком і я тепер здоров.

Вже в кілька днів, коли Ви почали примінювати Ваші природні способи (adjustments), мені значно полекшало, а по місяцю я чувся так, якби ніколи не був хорий.

Виїзджу тепер на короткий час в контри і там між моїми численними знакомими розкажу про Вас, бо вони найліпше знають і бачили, як я сильно хорував і терпів.

Іскренно Вас поздоровляю

Mr. JOHN NOSKO,

116 E. 4th St., New York, N. Y.